

FOD VOLKSGEZONDHEID
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

Brussel, 27/10/2022

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

FEDERALE RAAD VOOR
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

Kenm.: FRZV/D/564-2*

Advies 21 miljoen euro – uitrusting zorgpersoneel

Namens de Voorzitter, Margot Cloet,

Annick Poncé
Directeur-generaal ad interim

(*) Dit advies werd goedgekeurd door de plenaire op 27/10/2022 en door het Bureau op hetzelfde datum geratificeerd.

Begin van de zomer 2022 stelde minister Vandenbroucke een aantal extra maatregelen voor om de personeelsschaarste in de zorg op korte termijn aan te pakken. Één daarvan betreft een eenmalig budget van 21 miljoen euro voor uitgaven die het zorgpersoneel ontlasten. Om dit te stimuleren en veel breder toe te passen stelt de minister een 50/50 cofinanciering tussen de overheid en de ziekenhuizen voor.

Op vraag van de minister geeft de FRZV advies over de concrete toepassing hiervan.

Budget nationaal

Het federaal budget van 21 miljoen euro komt uit het globaal budget ziekenhuizen voor 2022. Het budget is eenmalig beschikbaar en zal via een inhaalbedrag in een volgend Budget van Financiële Middelen (BFM) uitbetaald worden.

Budget per ziekenhuis

In het voorstel van de minister ligt de focus op de algemene ziekenhuizen. Psychiatrische ziekenhuizen worden eveneens meer en meer met personeelstekorten geconfronteerd. Ook daar is het relevant om in te zetten op technologische ondersteuning en andere initiatieven die het zorgpersoneel daadwerkelijk ontlasten, zie voorbeelden verder in het advies.

De FRZV stelt daarom voor om een deel van de financiering aan de PZ toe te kennen. Het voorstel is om het nationale beschikbare budget voorafgaand te verdelen: **85,5 % voor de algemene (incl. categorale) en 14,5% voor de psychiatrische ziekenhuizen**. Deze verdeling wordt gehanteerd bij de verdeling van de EPD-financiering en was destijds gebaseerd op het BFM-aandeel van elke sector.

Vervolgens wordt dezelfde verdeelsleutel toegepast op elke deelenveloppe, meer bepaald **pro rata het aantal bedden**. Het gaat om de verantwoorde bedden, aangevuld met de erkende bedden indien er geen verantwoorde berekend worden, en dit op het niveau van het hele ziekenhuis, dus niet beperkt tot de acute bedden. De FRZV stelt voor om de verantwoorde en erkende bedden te gebruiken zoals toegepast in de betekening van het BFM van 1 juli 2022.

Gemiddeld betekent dit dat het aandeel van de overheid 175.000 euro bedraagt voor een AZ, en 51.000 euro voor een PZ.

Aanwending

De doelstelling van de maatregel is om tijd van zorgpersoneel vrij te maken of tijd efficiënter in te vullen door het inzetten op technologie, uitrusting, opleiding, ... Binnen de federale bevoegdheid en het BFM zien we verschillende mogelijkheden om de maatregel aan op te hangen:

- Onderdeel B1: bv. gelinkt aan administratieve processen
- Onderdeel B2: bv. verzorgingsproducten en klein instrumentarium
- Onderdeel B4: bv. gelinkt aan het EPD

De FRZV stelt voor om de maatregel ruim en flexibel in te vullen voor zover **het zorgpersoneel daadwerkelijk ontlast** wordt, uiteraard binnen de contouren van de federale bevoegdheid. We geven hierbij een aantal voorbeelden.

Niet-exhaustieve lijst:

- Uitrusting, kleine instrumenten, apparatuur: bv. manuele meting vervangen door een automatische meting van bloeddruk/suikerwaarden, apparatuur connecteren, ...
- Verzorgingsmateriaal: bv. slimme luiers, ...
- Plannings-/analysetool: bv. met mogelijkheid tot zelfroosteren, analyse werklust, ... Alle uitgaven die hierbij komen kijken: analyse behoefte, externe begeleiding, ontwikkeling en programmatie van software, implementatie, opleiding, licentie, ...
- Technologie en/of externe begeleiding voor innovatieve organisatievormen
- Communicatietool (app – toepassing) voor zorgpersoneel
 - o Bv. app voor gerichte communicatie binnen het ziekenhuis waarbij het ziekenhuis het zorgpersoneel gerichter en sneller kan informeren over diverse thema's zonder dat ze moeten aanloggen op het netwerk of outlook moeten openen.
 - o Bv. "On boarding"-app: automatisatie van HR-processen vanaf het moment van indiensttreding, o.a. voor verlofaanvraag, documentenbeheer, opleidingsaanbod/e-learning, ...
- Software ter ondersteuning van diagnosestelling en behandeling
- Patiënten-detectiesystemen: bv. monitoring waar patiënten zich bevinden op de campus, valdetectie...
- Beveiligingssystemen: bv. in functie van bepaalde specifieke doelgroepen zoals HIC en ID of afdelingen gedwongen opnames, gesloten afdelingen, tegen agressie-incidenten, risicogedrag, ...
- Domotica: bv. automatisch opengaan van deuren
- Opleidingen in het kader van het welzijn op het werk (anti-agressiebeleid, anti-stress, ...) en ergonomie, voor zover niet gefinancierd via de Fondsen voor risicogroepen
- Uitgaven psychosociale ondersteuning, voor zover niet gedekt door middelen Zorgpersoneelsfonds 2020-2021

Uitgaande van bovenstaande doelstelling komen volgende zaken niet in aanmerking (niet-exhaustief):

- Uitgaven die via een ander kanaal of andere overheid gefinancierd worden
- Uitgaven waaruit niet rechtstreeks blijkt dat deze het zorgpersoneel ontlasten
- Uitgaven die als investeringen worden beschouwd (cf. vroegere A1/3)
- Alle (in)directe aspecten te linken aan verloning of andere voordelen: bv. maaltijdcheques,
- Teambuilding

Het is aan de individuele ziekenhuizen om te oordelen en te motiveren welke ondersteuning lokaal het meest relevant is om het zorgpersoneel te ontlasten.

Controle

De FRZV stelt voor om de (inhoudelijke) **verantwoording van het provisioneel toegekende budget** per ziekenhuis niet op te nemen bij de klassieke herziening, maar te staven met een **syntheserapport** op korte termijn.

Het syntheserapport bevat volgende informatie:

- Factuurnummer, factuurdatum en naam leverancier
- Beknopte beschrijving en motivatie waarom de factuur in aanmerking komt voor deze maatregel

We stellen voor om rekening te houden met de **facturen** die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de maatregel (zie aanwending hierboven) in de periode met:

- **Startdatum 8 juli 2022**, verwijzend naar de aankondiging van de maatregel door de minister op 8 juli 2022;
- **Einddatum 31 december 2023**, om rekening te houden met de (indien nodig) aanbestedingsprocedure en de volatiliteit inzake beschikbaarheid van resources.

Zo krijgen de ziekenhuizen voldoende tijd om invulling te geven aan de maatregel én om ook de factuur te ontvangen. We zijn intussen eind oktober en de exacte invulling van deze maatregel en financiering zal pas gekend zijn na de beslissing van de minister over dit advies.

Het samenvattend overzicht met de relevante informatie wordt bezorgd aan de administratie van de FOD Volksgezondheid tegen uiterlijk 31 maart 2024.

Het **behoud** van BFM-financiering impliceert een (minstens) equivalente inspanning van het ziekenhuis, cf. 50/50 cofinanciering overheid/ziekenhuis:

- De helft van de gerapporteerde bedragen in het syntheserapport komt finaal in aanmerking voor (verantwoording van de) overheidsfinanciering, geplafonneerd tot het provisionele bedrag.
- Om aanspraak te maken op het volledig provisioneel toegekende budget in het BFM dient het totaalbedrag van het samenvattend overzicht dus minstens gelijk te zijn aan het dubbel van het toegekende budget in het BFM.

Bij (klassieke) **herziening** kan de dossierbeheerder **via steekproef het bestaan van de werkelijke facturen controleren door de facturen op te vragen** en te toetsen aan de rapportering in het syntheserapport (geen inhoudelijke beoordeling). Het deel van de provisionele financiering waar geen facturen tegenover staan kan dan gerecupereerd worden (cf. syntheserapport). De FRZV stelt voor om dit op te nemen bij de herziening 2023, omdat de financiering in het BFM van 2023 opgenomen zal worden, via een inhaalbedrag.

De FRZV dankt de minister voor de inspanningen om de problematiek van de personeelsschaarste op te vangen. Deze maatregel draagt hiertoe zeker bij. De FRZV probeert er met dit advies een haalbare invulling aan te geven, waarbij zowel de bijkomende werklust voor de ziekenhuizen als voor de FOD Volksgezondheid tot een minimum beperkt wordt.